

Спеціалізованій вченій раді ДФ 26.055.041
Державного торговельно-економічного
університету
(02000, м.Київ, вул. Кіото, 19)

РЕЦЕНЗІЯ

доктора юридичних наук Запотоцької Олени Василівни
на дисертаційну роботу
Гарата Михайла Романовича
на тему: «Відповідальність за адміністративні правопорушення у
сфері містобудівної діяльності»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 – «Право»

Будівельна галузь охоплює найрізноманітніші аспекти людської діяльності. В ній функціонує надзвичайно широкий комплекс соціальних, майнових, господарських, управлінських та інших правовідносин. Питання правової регламентації будівельних відносин є предметом уваги представників різних галузей правової науки, в тому числі, адміністративного, цивільного, господарського, екологічного та кримінального права. Розвиток будівельної галузі важливий елемент розвитку економіки держави, особливо в період відбудови держави в післявоєнних умовах.

У загальному масиві науково-правових досліджень з питань будівництва найбільшу частку становлять адміністративно-правові дослідження. Більшість аспектів будівельної діяльності регламентуються адміністративним законодавством, а, з іншого, саме в управлінській (адміністративній) площині криються витoki багатьох проблем сучасного будівництва.

У дисертації проведено системний аналіз об'єктивних та суб'єктивних ознак складів адміністративних правопорушень у сфері містобудівної діяльності. Вперше автором визначено місце адміністративної відповідальності у системі засобів адміністративно-правової охорони сфери містобудівної діяльності. Адміністративна відповідальність у сфері містобудівної діяльності розглядається як інтегральна складова системи засобів адміністративно-правової охорони (елемент підсистеми засобів адміністративного примусу), котра передбачає накладення адміністративних стягнень за вчинення правопорушень та має на меті забезпечення правопорядку і законності, відновлення порушених прав і свобод, захист правовідносин від протиправних посягань, усунення шкідливих наслідків таких посягань, а також запобігання вчиненню правопорушень як самими порушниками, так і іншими особами.

Дисертація виконана у рамках науково-дослідної роботи за темою «Публічне право в умовах євроінтеграції» (державний реєстраційний

номер 0120U103029), котра є складовою Плану науково-дослідної роботи Державного торговельно-економічного університету на 2022-2023 роки.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання.

Емпіричну основу дослідження становлять: акти містобудівного законодавства, законодавчі та підзаконні акти з питань відповідальності за адміністративні проступки у сфері містобудівної діяльності; наукові праці (монографії, дисертації, статті тощо); матеріали юрисдикційної практики; статистичні дані Державної служби статистики України та Державної інспекції архітектури та містобудування України; результати опитувань суддів, керівників виконавчих органів з питань державного архітектурно-будівельного контролю та головних інспекторів будівельного нагляду ДІАМ; матеріали 515 справ про адміністративні правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Дисертаційне дослідження Гарата М.Р. складається зі вступу, 3 розділів 10 підрозділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Повний обсяг дисертації становить 264 сторінки, з яких: 204 сторінки – основний текст, 28 – список використаних джерел (249 найменувань), додатки – 13 сторінок. Оформлення та структура дисертації відповідають вимогам до підготовки дисертаційного дослідження на здобуття ступеня доктора філософії.

Матеріали дисертаційного дослідження пройшли необхідну апробацію, обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. За результатами дослідження автором підготовлено 10 публікацій: 5 наукових статей, 1 з яких - у наукових періодичних виданнях держав - членів ЄС та 5 тез доповідей на наукових конференціях.

Високо і позитивно оцінюючи наукове і практичне значення дисертаційної роботи, висловимо деякі зауваження та побажання дискусійного характеру:

1. Автор наводить результати опитування, проведеного серед уповноважених суб'єктів кваліфікації (керівники виконавчих органів з питань державного архітектурно-будівельного контролю та головні інспектори будівельного нагляду ДІАМ), які демонструють суттєві розбіжності в розумінні початкового та завершального моментів будівництва. Дисертант наводить різне трактування даних понять в НПА, але особиста думка автора з цього питання не уточнена.

2. Автор розглядав лише сучасне національне законодавство. У зв'язку з глобалізаційними процесами, які відбуваються в Україні та стратегічним курсом членства у Європейському Союзі, гармонізацією законодавства, варто було б здійснити аналіз НПА у сфері містобудівної діяльності хоча б у країнах ЄС.

3. Автор стверджує, що «у сучасній юрисдикційній практиці мають місце непоодинокі випадки, коли суб'єкт контролю в акті перевірки констатує наявність одразу декількох різних правопорушень у сфері містобудівної діяльності, але складає адміністративний протокол тільки про одне з них, натомість, у постанові за відповідною справою фактично перекваліфіковує посягання та виносить рішення про притягнення до адміністративної

відповідальності за інше порушення», що дійсно відбувається досить часто, але механізму врегулювання автор не навів.

Побажання та зауваження не знижують оцінку якості проведеного дисертаційного дослідження.

Дисертаційна робота Гарата Михайла Романовича на тему «Відповідальність за адміністративні правопорушення у сфері містобудівної діяльності», подана на здобуття ступеня доктора філософії, є завершеною, самостійно підготовленою кваліфікаційною науковою працею, комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням. В ній отримано нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що відрізняються новизною та вирішують важливе наукове завдання. Актуальність обраної теми дисертації, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота викладу в опублікованих працях повністю відповідають вимогам МОН України.

2. Дисертація Гарата Михайла Романовича на тему «Відповідальність за адміністративні правопорушення у сфері містобудівної діяльності» за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною значимістю здобутих результатів відповідає спеціальності 081 Право та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 261 (із змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 р. № 283), наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12.07.2019 р.) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її автор – Гарат Михайло Романович, на підставі прилюдного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент

Доктор юридичних наук, доцент
Професор кафедри адміністративного,
фінансового та інформаційного права
Державного торговельно-економічного
університету

Олена ЗАПОТОЦЬКА

